

Effekter af Daginstitutionstilbud

Nabanita Datta Gupta
Institut for Økonomi
Aarhus Universitet

Marianne Simonsen
Institut for Økonomi
Aarhus Universitet

September 2013

Forord

Formålet med indeværende rapport er at præsentere ny forskning og samtidig skabe overblik over eksisterende viden om effekter af forskellige former for børnepasning. Teksten har fokus på studier, der enten benytter danske data eller på anden vis er relevante i en dansk sammenhæng. Rapporten er udarbejdet i perioden fra marts – september 2013 og finansieret af Børne- og Ungdomspædagogernes Landsforbund (BUPL).

Rapporten er udarbejdet af Professor Nabanita Datta Gupta og Professor Marianne Simonsen, Aarhus Universitet.

September 2013

Nabanita Datta Gupta & Marianne Simonsen

Opsummering

- Tidlig indskrivning i daginstitution reducerer problemfyldt adfærd ved skolestart
- Vuggestue fører til signifikant højere karakterer i fagene dansk og matematik ved folkeskolens afgangsprøve end dagpleje (henholdsvis 0,5 og 0,3 karakterpoints)
- Vuggestue fører til en signifikant højere sandsynlighed for at påbegynde en ungdomsuddannelse umiddelbart efter 9. klasse end dagpleje (en 10 procentpoints forøgelse fra et udgangspunkt på 61 % af dagplejebørnene i den relevante kohorte).
- De positive effekter af vuggestuerne er særligt stærke for drenge (0,6 karakterpoints højere i dansk; 0,4 i matematik; 17 procentpoints højere sandsynlighed for at påbegynde en ungdomsuddannelse umiddelbart efter 9. klasse)
- De positive effekter af vuggestuerne er særligt stærke for børn, hvis mødre har relativt lav uddannelse (0,7 karakterpoints højere i dansk; 0,4 i matematik; 18 procentpoints højere sandsynlighed for at påbegynde en ungdomsuddannelse umiddelbart efter 9. klasse)

Indholdsfortegnelse

1	Motivation	5
2	Det danske dagtilbud for førskolebørn.....	6
3	Baggrundslitteratur.....	7
4	Danske analyser: Effekter i 7-11-års alderen	8
5	Danske analyser: Effekter i 16-års alderen	10
6	Afrunding og opsummering	11
7	Litteratur	12
A	Appendix	13
	A1 Deskriptiv statistik	13
	A2 Liste over kommuner, der ikke rapporterede til daginstitutionsregisteret i 1997-1998	14
	A3 Resultattabeller	14

1. Motivation

Der findes en stor akademisk litteratur, der fokuserer på effekter af mors tilknytning til arbejdsmarkedet på børns udvikling (Blau & Currie, 2006). For mange forældre, særligt i Danmark, er det relevante valg imidlertid ikke, om man som forælder skal undlade at arbejde for i stedet at være sammen med sit barn. Det handler i stedet om hvilket alternativ, man vælger til sit barn, mens man er på arbejde. Vi ved fra den eksisterende internationale litteratur, at dyre og specialiserede pædagogiske indsatser over for særligt udsatte børn betaler sig i længden (Heckman, 2008), men der findes ikke meget viden om betydningen af universelle børnepasningsprogrammer som de danske vuggestuer, børnehaver og dagplejer (Currie (2001), Ruhm & Waldfogel (2012)). Det er på trods af stor politisk bevågenhed og villighed til at implementere sådanne programmer – ikke bare i Danmark, men også i USA, som illustreret for nylig i Obamas "State of the Union" tale.

Denne rapport giver et overblik over den eksisterende viden om effekter af forskellige børnepasningstyper med fokus på studier, der enten benytter danske data eller på anden vis er relevante i en dansk sammenhæng. Se for eksempel SFI (2009) for en gennemgang af den internationale litteratur. Hovedvægten lægges derfor på studier, der betragter universelt tilbudte pasningsformer, i modsætning til særligt tilrettelagte og meget specialiserede ordninger. Rapporten går i dybden med forskelle mellem *institutioner* (vuggestuer og børnehaver) og *dagpleje*, og der diskuteres både effekter på blødere adfærdsmål og helt nye beregninger af effekter på lettere kvantificerbare mål som eksamenskarakterer; se Datta Gupta & Simonsen (2013).

Rapportens Afsnit 2 beskriver kort de danske dagtilbud for 0-6 årige. Afsnit 3 giver et rids af baggrundslitteraturen, mens Afsnit 4 beskriver danske analyser, der beskæftiger sig med effekter af institutioner kontra dagpleje på kort- og mellemlangt sigt (børn 7-11 år), og Afsnit 5 diskuterer effekter på længere sigt (børn cirka 16 år). Endeligt afrundes der i Afsnit 6.

2. Det danske dagtilbud for førskolebørn

Pasning af danske førskolebørn foregår i vuggestuer (børn 0-2 år), børnehaver (børn 3-6 år), integrerede institutioner (børn 0-6 år) og dagplejeordninger. Dagpleje anvendes almindeligvis kun til børn under 4 år. Der er i gennemsnit cirka 3 børn pr. ansat i vuggestuer og 7 børn pr. ansat i børnehaver. En dagplejer kan tage vare på op til 5 børn men passer typisk kun 3-4 børn. Tabel 1 viser fordelingen af børn på disse tilbud, hvor vuggestue- og børnehavetal inkluderer børn i integrerede institutioner.

Tabel 1
Fordeling af børn på tilbud

Alder	Alle		
	Vuggestue Andel	Dagpleje Andel	Børnehave Andel
<i>Alderstrin:</i>			
2	0.25	0.75	0.00
3	0.22	0.67	0.11
4	0.03	0.14	0.83
5	0.00	0.01	0.99
6	0.00	0.00	1.00

Anm.: Data er estimationsstikprøven anvendt i Datta Gupta og Simonsen (2013), der baserer sig på børn født i 1994-1995. Tabellen beskriver institutionsvalg for disse kohorter på varierende alderstrin. Institutionsdata stammer fra Daginstitutionsregisteret, der registrerer type i uge 10 i et givet kalenderår. Vuggestue- og børnehavetal inkluderer integrerede institutioner.

Set i en international kontekst er det danske tilbud generelt af høj kvalitet, både målt på de ansattes kvalifikationer og antallet af ansatte pr. barn; se fx OECDs Familiedatabase og Esping-Andersen et al (2011). Ordningerne tager udgangspunkt i barnet og fokuserer i høj grad på sociale færdigheder.

Børn i dagpleje er i gennemsnit ikke meget forskellige fra børn i samme alder, der er indskrevet i vuggestue. På samme måde ligner forældrene hinanden på de fleste karakteristika. Mødre til 2-årige børn i dagpleje har dog lidt lavere indkomst (cirka 10.000 kroner årligt) og fædre lidt højere arbejdsmarkedsdeltagelse (7 procentpoint flere er i beskæftigelse i november i året inden

barnets fødsel) end forældre til 2-årige børn i vuggestue. Tabel A1 i Appendix viser beskrivende statistik for børn og deres forældre fordelt på pasningstype.

3. Baggrundslitteratur

Litteraturen om konsekvenser af tidlig børnepasning er opsummeret i glimrende internationale oversigtsartikler af Blau & Currie (2006) samt Ruhm & Waldfogel (2012). Den første fokuserer mestendels på amerikanske resultater, mens den sidste oversigtartikel i langt højere grad inddrager international og herunder også nordisk litteratur.

Den eksisterende litteratur peger på en gavnlig effekt af introduktionen af universel børnepasning i Norden i 1970erne. I Norge finder man positive effekter på børns efterfølgende uddannelse (både målt på antal års uddannelse og på tilbøjelighed til at tage en længerevarende uddannelse), arbejdsmarkedsdeltagelse og selvforsørgelse; se Havnes & Mogstad (2011). Effekterne synes særligt stærke for børn, hvis mødre har lav uddannelse. En nylig dansk analyse (Bingley & Westergaard-Nielsen (2012)) bekræfter disse resultater for uddannelse og finder også positive effekter på løn. I Canada finder man i modsætning til de nordiske studier negative effekter på børns adfærd og færdigheder af introduktion af universel børnepasning; se Baker, Gruber & Milligan (2008). Der var endda også tegn på, at kvaliteten af forældres parforhold forringedes med den lettere adgang til børnepasning. Kontrasten mellem de nordiske og canadiske fund understreger, at det er væsentligt at vide mere om indholdet og typen af den pasning, der tilbydes, før man drager stærke konklusioner. Desværre har Baker, Gruber & Milligan (2008) kun meget begrænset information om kvaliteten af den pasning, der tilbydes i det canadiske tilfælde. I deres tilfælde er 11 % af alle børn i en form for institution og 30 % i en dagpleje/nanny-ordning. I deres formelle analyse skelnes ikke mellem disse typer.

En anden, relateret litteratur betragter konsekvenser af adgang til institutioner ("pre-school", oftest at sammenligne med danske børnehaver).¹ I Frankrig finder man positive effekter på skolefærdigheder af tidligere adgang til institutioner; se Filiatrou, Fougère & Tô (2013). Esping-

¹Fælles for disse studier og studier, der analyserer introduktion af universel pasning er, at det sjældent er kendt, hvilken type af pasning, der anvendes i fraværet af den institutionaliserede pasning.

Andersen et al (2011) bruger danske data og sammenligner børnehaver med et kombineret alternativ (dagpleje og forældre) og konkluderer, at børn, der er i børnehaver som 3-årige klarer sig bedre i sprogtests og test af kognitive færdigheder som 11-årige sammenlignet med andre børn.

Der findes ikke megen viden om effekterne af forskellige kvalitetsparametre for en given ordning. Et dansk eksempel, der betragter variation på tværs af børnehaver, er Bauchmüller, Gørtz & Rasmussen (2013). De finder, at flere ansatte pr. barn, en højere andel af mandligt personale samt en højere andel blandt personalet med en pædagogisk-faglig uddannelse øger børns karakterer ved Folkeskolens Afgangsprøve.

I den efterfølgende tekst beskrives i detaljer danske studier, der sammenligner institutioner som vuggestuer og børnehaver med dagpleje.

4. Danske analyser: Effekter i 7-11-års alderen

Datta Gupta & Simonsen (2010, 2012) betragter effekterne af børnehaverindskrivning i 3-års alderen sammenholdt med dagpleje. Fordi de fleste børn er i børnehaver som 4-årige, er den rette fortolkning af resultaterne "effekterne af et års tidlig børnehaver". Studierne anvender en stikprøve på initialt omkring 6.000 børn født i 1995 fra en børneforløbsdatabase indsamlet af SFI – Det Nationale Forskningscenter for Velfærd, der også kobles med registerdata. I analyserne betragtes mål for børns adfærd ved skolestart og en række adfærdsmæssige og kognitive mål vurderet i 11-års-alderen.

Det fundamentale evalueringsproblem, når man for eksempel vil udtale sig om effekter af en tidlig dagpleje kontra vuggestue, består i, at man aldrig observerer det samme barn i begge typer på samme tid. I stedet forsøger man at konstruere relevante kontrafakta fra observerede data. Der forsøges med andre ord at finde et barn i en type pasning (her dagpleje), som ligner et barn i en anden type pasning (her vuggestue) *bortset fra* at pasningstypen er forskellig. I Datta Gupta & Simonsen (2010, 2012) udnyttes, at børn, der bor i forskellige kommuner, ikke har adgang til samme mix af pasningstyper. I nogle kommuner er der relativt let adgang til børnehaverpladser, og nogle kommuner tilbyder endda en institutionsgaranti, mens adgangen i andre kommuner er mere begrænset. Tankeeksperimentet er som følger: Vi forestiller os to helt ens børn. De har for

eksempel samme fødselsvægt og køn, og deres forældre har dannet par lige længe, de har samme uddannelse og tilknytning til arbejdsmarkedet. Begge forældrepar ønsker at få en plads i børnehave til deres barn. *Men* den ene familie bor i kommune A, hvor der er institutionsgaranti, mens den anden familie bor i kommune B, hvor der ikke er institutionsgaranti. Derfor har barnet fra familie A en langt større chance for at få en plads i børnehave sammenlignet med barnet fra familie B. Ved i princippet at sammenligne barn A med barn B kan man derfor få et begreb om, hvad konsekvenserne af tidlig pasning er.

Resultaterne er opsummerede i Tabel 2. Datta Gupta & Simonsen (2010) konkluderer, at der er positive effekter på tidlig adfærd målt ved the Strengths and Difficulties Questionnaire (SDQ; se Goodman (1997)) i 7-års alderen af at gå i børnehave sammenlignet med dagpleje. Effekterne synes større for drenge, og specielt hvis mødrene kun har lidt uddannelse. Bemærk at det også særligt er den sidste gruppe, der synes at have gavn af introduktionen af universel pasning i Norden.

Resultaterne i 11-års-alderen er desværre forholdsvist upræcise og peger ikke entydigt i samme retning; se Datta Gupta & Simonsen (2012). Her betragtes en lang række udfaldsvariabler som for eksempel SDQ, en sprogtest og en test af kognitive evner (CHIPS) samt indikatorer for selvrapporteret rygning og alkoholforbrug.

Tabel 2

Effekter af tidlig børnepasningstype, en oversigt

Kilde	Sammenligning	Data	Resultater
Datta Gupta & Simonsen (2010)	Børnehave som 3-årig vs. dagpleje	DALSC + registerdata Børn født sep-okt 1995 N = 4.022	Børnehave reducerer problemfyldt adfærd (SDQ) i 7-års-alderen. Effekt ca. 2,5 SDQ point som skal sammenholdes med gennemsnit på ca. 6,5 Effekter synes større for drenge og børn af lavere-uddannede mødre
Datta Gupta & Simonsen (2012)	Børnehave som 3-årig vs. dagpleje	DALSC + registerdata Børn født sep-okt 1995 N 2.571-3.824	Estimerer generelt upræcise. Effekt på problemfyldt adfærd (SDQ) tæt på nul. Børnehavebørn er signifikant glattere for at gå i skole (11 procent point som skal sammenholdes med gennemsnit på ca. 25 %)
Datta Gupta & Simonsen (2013)	Vuggestue som 2-årig vs. dagpleje	Registerdata Børn født 1994-1995 N = 59.000	Vuggestuebørn har signifikant større sandsynlighed for at have påbegyndt en ungdomsuddannelse som 16-årige (10 procentpoint), og de klarer sig bedre til Folkeskolens Afgangsprøve, både i dansk (0,2 standardafvigelser eller 0,5 karakterpoint) og matematik (0,1 standardafvigelser eller 0,3 karakterpoints)

Anm.: Alle resultaterne stammer fra instrument variabel analyse, hvor der udnyttes variation i institutionsgaranti på tværs af kommuner. For at gøre resultaterne sammenlignelige over tid, arbejdes der i den formelle analyse med standardiserede karaktervariabler. Man kan beregne effekterne om til karakterpoint ved at gange med standardafvigelsen på de pågældende karakterer.

5. Danske analyser: Effekter i 16-års alderen

Datta Gupta & Simonsen (2013) bruger registerdata for danske børn født i 1994-1995 til at følge op på de tidligere analyser og undersøge effekter på karakterer ved Folkeskolens Afgangsprøve samt for de ældste børn i data også tilbøjeligheden til at blive indskrevet på ungdomsuddannelse umiddelbart efter endt folkeskole.² Eftersom dagpleje efterhånden er blevet en sjælden indsats for de 3-årige børn sammenlignes i modsætning til Datta Gupta & Simonsen (2010, 2012) kommunale ordninger (vuggestue vs. dagpleje) for 2-årige børn.

Opfølgingsanalysen er vigtig af to årsager: For det første giver brugen af rene registerdata et langt større datamateriale, idet adskillige komplette fødselskohorter af danske børn kan udnyttes.

² Pasningsdata stammer fra Daginstitutionregisteret, der registrerer pasningstype i uge 10 i et givet kalenderår. Daginstitutionregisteret er desværre ikke 100 % komplet, idet ikke alle kommuner rapporterede elektronisk i den pågældende periode; se Appendix A. Der kan derfor være børn i en af de to typer pasning, der ikke er medtaget i analysen pga. manglende registrering.

Dette eliminerer en stor del af den usikkerhed, der er forbundet med de tidligere resultater. For den andet gives et bedre overblik over de langsigtede konsekvenser.

Estimationsstrategien i Datta Gupta & Simonsen (2013) er den samme som i deres tidligere artikler. Resultaterne opsummeres i Tabel 2 og detaljerede resultater gengives endvidere i Appendix, Tabeller A2-A4. Artiklen konkluderer, at vuggestue fører til højere karakterer i dansk og matematik ved Folkeskolens Afgangsprøve (0,2 og 0,1 standardafvigelses forbedring, hvilket svarer til hhv. 0,5 og 0,3 karakterpoints og skal sammenholdes med en gennemsnit på omkring 7) og en 10 procent points forøgelse i sandsynligheden for at starte på en ungdomsuddannelse umiddelbart efter 9. klasse (sammenholdt med 61 % af dagplejebørnene i den relevante årgang). Vi kan ikke ud fra dette konkludere, at dagplejebørn i mindre grad færdiggør en ungdomsuddannelse; her kan vi kun afdække effekter på alder ved start på ungdomsuddannelsen. Som i de tidligere analyser er effekterne markant større for drenge og for børn, hvis mødre har relativt lav uddannelse.

6. Afrunding og opsummering

Denne rapport giver en oversigt over den eksisterende forskningslitteratur, der kvantificerer effekter af forskellige typer af børnepasning. Teksten har fokus på studier, der enten benytter danske data eller på anden vis er relevante i en dansk sammenhæng.

Danske resultater viser, at børn, der indskrives tidligt i børnehaven, i gennemsnit har mindre problemfyldt adfærd end børn, der er i dagpleje. Givet at børnehaverne netop har særligt fokus på socialisering, er dette resultat betryggende. Men ikke alene ser børnehaverne ud til at forbedre adfærd. Vuggestuebørn klarer sig også signifikant bedre end dagplejebørn ved Folkeskolens Adgangsprøve, både i dansk (0,5 karakterpoints) og matematik (0,3 karakterpoints). Hertil kommer, at sandsynligheden for at påbegynde en ungdomsuddannelse lige efter 9. klasse er signifikant højere (10 procentpoint) end den tilsvarende sandsynlighed for dagplejebørn.

7. Litteratur

- Baker, M., J. Gruber, and K. Milligan (2008): "Universal Childcare, maternal Labor Supply and Family Well-being." *Journal of Political Economy* 116, 709-745.
- Bauchmüller, R., M. Gørtz and A. Würtz Rasmussen (2013): "Long-run Benefits from Universal High-quality Preschooling". Mimeo, Aarhus University.
- Bingley, P. and N. Westergaard-Nielsen (2012): "Intergenerational Transmission and Day Care" In: J. Ermisch, M. Jänniti and T. M. Smeeding (Eds.), *From Parents to Children: The Intergenerational Transmission of Advantage*, New York, Russel Sage.
- Blau, D. and J. Currie (2006): "Who is Minding the Kids?" In: Welch, F. & E. Hanushek (Eds.), *The Handbook of Education Economics*. New York, North Holland.
- Currie, J. (2001): "Early Childhood Intervention Programs: What Do We Know?" *Journal of Economic Perspectives* 15, 213-239.
- Datta Gupta, N. & M. Simonsen (2010): "Non-cognitive Child Outcomes and Universal High Quality Child Care." *Journal of Public Economics* 94, 30-43.
- Datta Gupta, N. & M. Simonsen (2012): "The Effects of Type of Non-parental Child Care on Pre-teen Skills and Risky Behavior." *Economics Letters* 116, 622-625.
- Datta Gupta, N. & M. Simonsen (2013): "Long-term Consequences of Type of Early Childhood Care." Mimeo, Aarhus University.
- Esping-Andersen, G., I. Garfinkel, W.-J. Han, K. Magnuson, S. Wagner & J. Waldfogel (2011): "Child Care and School Performance in Denmark and the United States." *Children and Youth Services Review* 34, 576-589.
- Filiatrou, O., D. Fougère & M. Tô (2013): "Will Sooner be Better? The Impact of Early Preschool Enrollment on Cognitive and Noncognitive Achievement of Children". CEPR working paper no. 9480.

Havnes, T. & M. Mogstad (2011): "No Child Left Behind: Subsidized Child Care and Children's Long-run Outcomes." *American Economic Journal: Economic Policy* 3, 97-129.

Heckman, J. J. (2008): "Schools, Skills, and Synapses." *Economic Inquiry* 46, 289-324.

Ruhm, C. & J. Waldfogel (2012): "Long-Term Effects of Early childhood Care and Education", *Nordic Economic Policy Review*, 23-51.

SFI (2009): "Børnehavens Betydning for Børns Udvikling – en Forskningsoversigt" SFI rapport 09:27.

A. Appendix

A1. Deskriptiv statistik

Tabel A1

Deskriptiv tabel, vuggestuebørn og dagplejebørn

	Dagpleje som 2-årig		Vuggestue som 2-årig	
	Gennemsnit	Std. Afv.	Gennemsnit	Std. Afv.
Køn (0/1)	0.51	0.50	0.51	0.50
Apgar	9.70	1.43	9.68	1.46
Fødselsvægt under 1500 g	0.01	0.07	0.00	0.07
Fødselsvægt mellem 1500 og 2500 g	0.04	0.19	0.03	0.18
Gestationslængde	39	5	39	6
Alder ved barnets fødsel, mor	29.01	4.47	29.60	4.64
Alder ved barnets fødsel, far	30.90	6.98	30.89	7.95
Mor gymnasial uddannelse eller mindre	0.33	0.47	0.34	0.47
Far gymnasial uddannelse eller mindre	0.28	0.45	0.28	0.45
Mor ledig mindre end 26 uger	0.10	0.31	0.09	0.29
Far ledig mindre end 26 uger	0.05	0.21	0.05	0.22
Mor beskæftiget i november	0.69	0.46	0.68	0.47
Far beskæftiget i november	0.92	0.27	0.85	0.35
Mors årsindkomst	198845	73719	208005	89403
Fars årsindkomst	292758	180071	292152	175679

Anm.: Fed (kursiv) indikerer at forskelle i gennemsnit er signifikant på 5 % (10 %) niveau. Forældrevariabler målt i kalenderåret før barnets fødsel.

A2. Liste over kommuner, der ikke rapporterede til Daginstitutionsregisteret i 1997-1998

157 Gentofte; 213 Græsted-Gilleleje; 259 Køge; 263 Ramsø; 461 Odense; 555 Blåvandshuk; 561 Esbjerg; 609 Gedved; 627 Tørring-Uldum; 657 Herning; 661 Holstebro; 719 Mariager; 781 Spøttrup; 787 Thisted; 791 Viborg; 803 Brovst; 817 Hals; 825 Læsø; 827 Løgstør; 851 Aalborg.

A3. Resultattabeller

Udfaldsvariabler:

- i) Påbegyndt ungdomsuddannelse som 16-årig.
- ii) (Standardiseret) gennemsnit af karakterer i dansk ved Folkeskolens Afgangsprøve og årskarakterer i faget.
- iii) (Standardiseret) gennemsnit af karakterer i matematik ved Folkeskolens Afgangsprøve og årskarakterer i faget.

Tabel A2

Effekt af vuggestuepasning på tilbøjelighed til at påbegynde ungdomsuddannelse som 16-årig

Ungdoms- uddannelse	OLS		IV uden kontrolvar.		IV med kontrolvar.	
	% kontrolvar.	+ kontrolvar.	1st stage	2nd stage	1st stage	2nd stage
Alle (N=29.921)	0,079*** (0,006)	0,080*** (0,006)	0,414*** (0,006)	0,081*** (0,017)	0,403*** (0,006)	0,105*** (0,017)
Dreng (N=15.256)	0,106*** (0,009)	0,106*** (0,009)	0,412*** (0,008)	0,147*** (0,025)	0,399*** (0,008)	0,172*** (0,024)
Piger (N=14.665)	0,050*** (0,009)	0,051*** (0,008)	0,416*** (0,009)	0,016 (0,023)	0,408*** (0,009)	0,033 (0,023)
Mor >gymnasial udd. (N=19.963)	0,071*** (0,008)	0,059*** (0,007)	0,407*** (0,007)	0,056*** (0,021)	0,396*** (0,007)	0,059*** (0,021)
Mor ≤ gymnasial udd. (N=9.958)	0,101*** (0,011)	0,115*** (0,011)	0,426*** (0,010)	0,155*** (0,030)	0,415*** (0,010)	0,179*** (0,029)

Anm.: OLS står for Ordinary Least Squares, IV for Instrument Variabel. Instrumentvariablen indikerer om kommunen har institutionsgaranti. Kontrolvariabler inkluderer køn, Apgar, fødselsvægt (<1500 gram, mellem 1500 og 2500 gram, over 2500 gram), gestationslængde, mors og fars alder ved barnets fødsel, mors og fars uddannelseslængde ved barnets fødsel, mors og fars arbejdsmarkedstilknytning i året før barnets fødsel (mindre end 13 ugers ledighed, mellem 13 og 26 ugers ledighed, mere end 26 ugers ledighed), mors og fars beskæftigelsesstatus i november i året før barnets fødsel samt mors og fars indkomst i året før barnets fødsel. *** indikerer signifikans på 1 % niveau, ** på 5 % niveau og * på 10 % niveau.

Tabel A3

Effekt af vuggestuepasning på karakterer i faget dansk ved Folkeskolens Afgangsprøve

Karakter dansk, FSA	OLS		IV uden kontrolvars.		IV med kontrolvars.	
	% kontrolvars.	+ kontrolvars.	1st stage	2nd stage	1st stage	2nd stage
Alle (N=52,210)	0,170*** (0,008)	0,156*** (0,008)	0,428*** (0,005)	0,196*** (0,021)	0,418*** (0,005)	0,228*** (0,020)
Drenge (N=25.626)	0,190*** (0,011)	0,172*** (0,011)	0,424*** (0,007)	0,247*** (0,030)	0,414*** (0,007)	0,289*** (0,030)
Piger (N=26.584)	0,151*** (0,011)	0,142*** (0,010)	0,432*** (0,006)	0,139*** (0,028)	0,423*** (0,006)	0,173*** (0,028)
Mor > gymnasial udd. (N=35.991)	0,150*** (0,010)	0,116*** (0,009)	0,422*** (0,006)	0,174*** (0,026)	0,411*** (0,006)	0,167*** (0,025)
Mor <= gymnasial udd. (N=16.219)	0,220*** (0,015)	0,230*** (0,014)	0,440*** (0,008)	0,296*** (0,037)	0,429*** (0,008)	0,325*** (0,036)

Anm.: OLS står for Ordinary Least Squares, IV for Instrument Variabel. Instrumentvariablen indikerer om kommunen har institutionsgaranti. Kontrolvariabler inkluderer køn, Apgar, fødselsvægt (<1500 gram, mellem 1500 og 2500 gram, over 2500 gram), gestationslængde, mors og fars alder ved barnets fødsel, mors og fars uddannelseslængde ved barnets fødsel, mors og fars arbejdsmarkedstilknytning i året før barnets fødsel (mindre end 13 ugers ledighed, mellem 13 og 26 ugers ledighed, mere end 26 ugers ledighed), mors og fars beskæftigelsesstatus i november i året før barnets fødsel samt mors og fars indkomst i året før barnets fødsel. *** indikerer signifikans på 1 % niveau, ** på 5 % niveau og * på 10 % niveau.

Tabel A4

Effekt af vuggestuepasning på karakterer i faget matematik ved Folkeskolens Afgangsprøve

Karakter, matematik, FSA	OLS		IV uden kontrolvars.		IV med kontrolvars.	
	% kontrolvars.	+ kontrolvars.	1st stage	2nd stage	1st stage	2nd stage
Alle (N=52.137)	0,105*** (0,009)	0,100*** (0,009)	0,429*** (0,005)	0,037 (0,024)	0,419*** (0,005)	0,099*** (0,024)
Drenge (N=25.670)	0,128*** (0,013)	0,117*** (0,013)	0,425*** (0,007)	0,080** (0,035)	0,415*** (0,006)	0,141*** (0,035)
Piger (N=26.467)	0,083*** (0,013)	0,083*** (0,013)	0,432*** (0,006)	-0,002 (0,034)	0,423*** (0,006)	0,060* (0,033)
Mor > gymnasial udd. (N=35.951)	0,097*** (0,011)	0,066*** (0,011)	0,422*** (0,006)	0,046 (0,029)	0,411*** (0,006)	0,063** (0,029)
Mor <= gymnasial udd. (N=16.186)	0,134*** (0,017)	0,162*** (0,017)	0,441*** (0,008)	0,094** (0,043)	0,430*** (0,008)	0,146*** (0,043)

Anm.: OLS står for Ordinary Least Squares, IV for Instrument Variabel. Instrumentvariablen indikerer om kommunen har institutionsgaranti. Kontrolvariabler inkluderer køn, Apgar, fødselsvægt (<1500 gram, mellem 1500 og 2500 gram, over 2500 gram), gestationslængde, mors og fars alder ved barnets fødsel, mors og fars uddannelseslængde ved barnets fødsel, mors og fars arbejdsmarkedstilknytning i året før barnets fødsel (mindre end 13 ugers ledighed, mellem 13 og 26 ugers ledighed, mere end 26 ugers ledighed), mors og fars beskæftigelsesstatus i november i året før barnets fødsel samt mors og fars indkomst i året før barnets fødsel. *** indikerer signifikans på 1 % niveau, ** på 5 % niveau og * på 10 % niveau.